

Voorstel Gemeenteraad C

Onderwerp	Herstructureringsplan FC Twente		
Portefeuillehouder	Eelco Eerenberg agendaletter (C)		
Organisatieonderdeel	CS	Aangeboden aan Raad	27 maart 2019
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	1900026524

Wij stellen u voor om:

1. Kennis te nemen van het op 28 februari 2019 ingediende (aangepaste) verzoek van FC Twente tot deelname aan het herstructureringsplan FC Twente en daarop aansluitend de ontvangen brieven van FC Twente d.d. 14 maart 2019 en 27 maart 2019.
2. Te besluiten tot:
 - a. Het afwaarderen van 4,25 miljoen euro op de per 1 januari 2019 uitstaande verstrekte lening aan FC Twente.
 - b. Het kwijtschelden van de vordering op FC Twente van 750.000 euro, zijnde de bijdrage in de advieskosten die door de gemeente zijn gemaakt, die uiterlijk op 1 februari 2020 zou moeten zijn voldaan.
 - c. Een conversie van 7 miljoen euro per 1 januari 2019 van de verstrekte lening aan FC Twente naar een achtergestelde lening waarvoor de volgende standaardvoorwaarden gelden:
 - I. De lening is niet tussentijds opeisbaar;
 - II. De lening is gedurende de looptijd rentevrij;
 - III. De lening kent geen einddatum;
 - IV. Voor de lening worden geen zekerheden verkregen.
 - d. Het niet voldoen van de betaling van rente en aflossing door FC Twente op de verstrekte lening over de periode 1 januari 2019 tot en met 30 juni 2023 van in totaal 1,981 miljoen euro waarbij deze vorderingen worden toegevoegd aan de achtergestelde lening die hiermee in totaal 8,981 miljoen euro gaat bedragen.
 - e. Het in overleg met FC Twente wijzigen van de Voorwaardenovereenkomst van 17 februari 2017, en wel zodanig dat deze wordt aangepast aan de nieuwe situatie die ontstaat door deelname aan dit herstructureringsplan.
3. Aan de besluiten onder 2a tot en met 2d de volgende voorwaarden te verbinden:
 - a. Noabers FC Twente B.V. en Ambassadeurs B.V. doen tezamen een kapitaalstorting van in totaal 14 miljoen euro in FC Twente waarvan 5 miljoen euro direct wordt kwijtgescholden en de overige 9 miljoen euro wordt geconverteerd naar een aandelenbezit in FC Twente '65 BV Ten aanzien van het aandelenbezit geldt:
 - I. Verkoop van de aandelen is pas mogelijk nadat alle schulden van FC Twente '65 aan de gemeente zijn voldaan;
 - II. Uitkering van dividend is pas mogelijk nadat de leningen van de gemeente en de onder gemeentegarantie aangetrokken lening van de NWB zijn afgelost;
 - III. Er zal sprake zijn van een evenredige terugbetaling van agio op de aandelen Noabers BV versus aflossing op de achtergestelde lening van de gemeente, in beide gevallen tot een bedrag van (maximaal) 9 miljoen euro.
 - b. Ten aanzien van de achtergestelde lening en het rentenadeel van de gemeente geldt:
 - i. Dat aflossing op deze lening volgt conform het 'voorstel werkwijze overtollige liquide middelen', als bedoeld in bijlage j.
 - ii. Een bedrag van 1,75 miljoen euro, zijnde de contante waarde van het rentenadeel van de gemeente, wordt als eerste afgelost aan de gemeente op de achtergestelde lening van de gemeente voordat tot overige uitkeringen als bedoeld onder 3.a. sub III wordt overgegaan.
 - c. De ABN AMRO bank scheldt de gehele uitstaande lening kwijt van 5,534 miljoen euro tegen een finale betaling door FC Twente van 1 miljoen euro.
 - d. De oud-bestuurders converteren hun achtergestelde leningen van in totaal 5,8 miljoen euro naar achtergestelde leningen onder dezelfde voorwaarden als de achtergestelde lening van de gemeente.
 - e. FC Twente spant zich maximaal in om afspraken te maken met de overige schuldeisers, die niet in het voorliggende plan zijn opgenomen, over een inbreng in de herstructurering voordat begroting seizoen 2019/2020 wordt ingediend bij de KNVB;
 - f. De bijdrage van de gemeente in het herstructureringsplan voldoet naar het oordeel van Oxera aan de Europeesrechtelijke bepalingen inzake staatssteun;

- g. De continuïteit van de Stichting FC Twente Vrouwen wordt gedurende de planperiode (tot en met 2022/2023) door FC Twente 65 BV geborgd;
 - h. De verkregen zekerheden voor de gemeente verstrekte lening en de gemeentegarantie zullen gaan dienen voor al hetgeen FC Twente en haar dochtervennootschappen uit welke hoofde dan ook aan de Gemeente direct of indirect verschuldigd is of zullen worden, behoudens voor de verstrekte achtergestelde lening.
4. Het college opdracht te geven in het kader van de verdere uitvoering van het Herstructureringsplan de noodzakelijke besluiten te nemen over de voor de uitvoering ervan benodigde (aanpassingen van) overeenkomsten en over overige documenten, waaronder de voorgenomen statutenwijziging van FC Twente 65 BV.
5. De door het college opgelegde geheimhouding op basis van artikel 25 van de Gemeentewet ten aanzien van de in de bijlagen b, d, ee, ff, g, h, i, j en k aangegeven documenten te bekrachtigen.

Inleiding

In juni 2018 is FC Twente in liquiditeitsproblemen gekomen door het zich gelijktijdig voordoen van een drietal risico's, die overigens al bekend waren ten tijde van het raadsbesluit van 17 februari 2017 over de te verstrekken gemeentegarantie, zijnde:

- 1. De nakoming van de in 2018 met de Belastingdienst gesloten vaststellingsovereenkomst;
- 2. De uitspraak in 2018 van het Court of Arbitration for Sport (CAS) te Lausanne;
- 3. De degradatie in april 2018 naar de Eerste divisie.

Op 16 juli 2018 heeft de gemeente een verzoek ontvangen van FC Twente voor een bijdrage van de gemeente in het oplossen van deze liquiditeitsproblemen van de club. Dat verzoek bestond uit 3 componenten:

- 1. Uitstel van rente en aflossingsverplichtingen op de gemeentelijke lening gedurende een periode van 2 jaren;
- 2. Een aanvullende garantstelling van 7 miljoen euro;
- 3. Medewerking aan een onderzoek naar verlaging van huisvesting- en kapitaallasten zodat sprake is van marktconforme lasten die passen binnen de exploitatie van FC Twente.

Dit verzoek is beoordeeld door het college nadat voorafgaand ook de fracties in de gemeenteraad om een zienswijze is gevraagd. Op 24 juli 2018 is besloten dat de gemeente de helpende hand biedt aan FC Twente door uitstel van betaling van rente, aflossing en risicopremie van de lening van de gemeente en de Nederlandse Waterschapsbank voor de periode van 2 jaar. De gemeente was niet bereid het financiële risico ten aanzien van FC Twente nog verder te vergroten en heeft daardoor het verzoek om een aanvullende garantstelling van 7 miljoen euro afgewezen. Daarnaast heeft de gemeente, in lijn met de contractuele verplichting (artikel 28) uit de Voorwaardenovereenkomst (van 17 februari 2017 waarmee ook uw raad heeft ingestemd), ingestemd met deelname aan het door FC Twente te organiseren overleg met alle relevante financiers en crediteuren. Dit overleg is gericht op herstructurering, teneinde te komen tot een levensvatbare onderneming. Op basis van de door de raad ingediende zienswijzen is in het collegebesluit van 24 juli 2018 gesteld dat de gemeentelijke bijdrage:

- a. gebaseerd is op de verhoudingen tussen en de inbreng van de verschillende partijen;
- b. recht doet aan de huidige financiële positie van de gemeente;
- c. rekening houdt met bestaande, eerder met de gemeente overeengekomen financieringsarrangementen (met een totale omvang van 25,4 miljoen euro);
- d. voldoet aan de criteria van toelaatbare staatssteun door de gemeente, onder voorafgaande goedkeuring van de Europese Commissie.

Op 28 februari 2019 heeft FC Twente een herstructureringsplan ingediend bij het college. Alvorens dit plan is ingediend, is al meermalen overleg geweest met de rekeningencommissie. Mede omdat de raad heeft aangegeven in zijn zienswijzen bij het besluit van 24 juli 2018, dat zij voorafgaand aan het overleg met de crediteuren overleg hierover wil hebben. Zo is het nulscenario, zijnde de begroting van FC Twente bij promotie naar de Eredivisie of nog langer verblijf in Eerste divisie zonder sanering van de schulden, geanalyseerd door een extern adviseur. De analyse is toegelicht in de rekeningencommissie. Ook is de kwestie van wel of niet aandeelhouder worden in een voetbalclub besproken, mede op basis van adviezen van onze gemeentelijke toezichthouder in FC Twente.

De hieronder genoemde criteria zijn gebaseerd op de besprekingen met de Rekeningencommissie in de afgelopen maanden en het eigen inzicht van het college:

1. Geen uitbreiding van de financiële positie / risico's ten aanzien van FC Twente. De gemeente streeft ernaar de financiële positie van de gemeente ten opzichte van FC Twente te verkleinen.
2. Afbouwen van betrokkenheid in FC Twente. De gemeente streeft ernaar om minder betrokken te zijn bij de bedrijfsvoering van FC Twente.
3. Acceptabele impact herstructurering op de financiële positie van de gemeente zelf.
4. Bijdrage herstructurering aan een langjarig financieel gezond FC Twente. Hierin speelt ook mee dat de gemeente de herstructurering in 1 keer goed wil doen.
5. Maatschappelijke acceptatie. Mate waarin het plan draagvlak kan krijgen binnen de maatschappij.
6. Gezamenlijke operatie van alle betrokken partijen waarin deze naar evenredigheid deelnemen.
7. Passend binnen staatsteunregels. Feitelijk zijn alle scenario's slechts uitvoerbaar als FC Twente zonder ingrijpen overduidelijk failliet gaat binnen afzienbare tijd en de bijdrage van de gemeente binnen de geldende staatssteunregels valt. Daarbij kan er sprake zijn van marktconformiteit of indien dat niet opgaat van goedkeuring door de Europese Commissie (herstructureringssteun). In dat laatste geval zou FC Twente minimaal 10 jaar niet opnieuw steun mogen ontvangen.

Het ingediende plan, dat tot stand is gekomen na intensieve doch constructieve onderhandelingen, van FC Twente bestaat uit 3 pijlers. Allereerst een saneringsoperatie binnen de eigen organisatie en begroting van FC Twente, die mede voortkomt uit de analyse op het nulscenario. Vervolgens wordt een bijdrage gevraagd van de gemeente Enschede, investeringsgroepen Noabers FC Twente B.V. en Ambassadeurs FC Twente B.V. (hierna ook Noabers te noemen) en ABN AMRO. Als derde wordt ook ingezet op een akkoord met (overige) crediteuren over het kwijtschelden en treffen van betalingsregelingen dan wel het converteren in aandelen van geldleningen. Duidelijk is dat expliciet wordt ingezet op schuldsanering en verlaging van de schuldpositie van de club in plaats van verzoeken om verdere leningen te kunnen verkrijgen van de gemeente. Het is van belang te melden dat vanuit louter zakelijk oogpunt gezien het verkrijgen van aandelen de beste optie zou zijn voor de gemeente in plaats van een achtergestelde lening. Zie ook punt 2.2 bij Risico's.

Op 14 maart 2019 en 26 maart 2019 heeft FC Twente per brief nog optimalisaties op het herstructureringsplan voorgelegd nadat kennis was genomen van de beoordeling vanuit de gemeente van het oorspronkelijke herstructureringsplan. De bijdrage die daarmee uiteindelijk van de gemeente wordt gevraagd betreft:

- Kwijtschelding van 4,25 miljoen euro van de gemeentelening en 0,75 miljoen euro advieskosten. Daarbij kan kwijtschelding plaatsvinden voor het volledige bedrag direct per 1 januari 2019 dan wel voorwaardelijk in tranches van minimaal 1 miljoen euro per jaar gedurende maximaal 5 jaren. Tijdens de periode van trancheren zal niet worden afgelost en is er geen rente verschuldigd op de onvoorwaardelijk kwijt te schelden 5 miljoen euro.
- Omzetten van 9 miljoen euro van de gemeentelening in een achtergestelde, niet rentedragende lening of in aandelen. Hiervan wordt 7 miljoen euro direct per 1 januari 2019 omgezet in een achtergestelde lening en 2 miljoen euro gedurende de periode 1 januari 2019 tot en met 30 juni 2023 op basis van het nieuw vast te stellen rente- en aflossingsschema. Door deze bijstelling wordt 2 miljoen euro minder directe kwijtschelding gevraagd van de gemeente en hiermee wordt het nadeel voor de gemeentebegroting met dit bedrag verminderd.

Publieksvriendelijke samenvatting

In de zomer 2018 was FC Twente feitelijk failliet. De gemeente was destijds niet bereid om het financieel risico ten opzichte van FC Twente verder uit te breiden. De toen opgerichte Noabers stelden zich garant om het huidige seizoen financieel te overbruggen. De gemeente verleende wel uitstel van betaling van rente en aflossing op de verstrekte lening. De tussenliggende periode is door FC Twente gebruikt om met alle betrokken partijen te komen tot een herstructureringsplan gericht op een langjarig financieel gezond FC Twente. Daarin wordt ook een aanzienlijke bijdrage vanuit de Gemeente gevraagd in de vorm van kwijtschelding van 4,25 miljoen euro en omzetten van totaal bijna 9 miljoen euro van de gemeentelening in een achtergestelde lening. Dit nadat de club, mede op indringend verzoek van het college, ook 'tering naar de nering' heeft gezet en een forse bezuiniging door gaat voeren. Het college heeft zich gebogen over het dilemma of met overheidsgeld een betaald voetbal organisatie overeind gehouden moet worden. De gemeente staat feitelijk gesteld voor andere grote maatschappelijke opgaven en heeft ook een eigen kwetsbare financiële situatie. Tegelijkertijd ziet het college ook het belang om de huidige financiële positie van de gemeente in FC Twente zo veel mogelijk veilig te stellen en de waarde van een Betaald Voetbal Organisatie voor de regio. Ook verkleint de gemeente hiermee de positie in de club. Na alle belangen zorgvuldig te hebben gewogen is het college bereid de bijdrage in het herstructureringsplan te effectueren onder enkele voorwaarden.

Beoogd effect

- (1) Het voor een zo groot mogelijk deel veilig stellen van de financiële positie van de gemeente in FC Twente zodat het risico voor de gemeente geminimaliseerd wordt. Door de inbreng van noodzakelijk nieuw kapitaal van de Noabers in de club wordt dit mogelijk gemaakt.
- (2) Het ontstaan van een levensvatbaar voetbalbedrijf FC Twente, die hopelijk geen beroep meer doet op de gemeente.

Argumenten

2.1 Zonder financiële sanering is faillissement FC Twente onafwendbaar

De gemeente heeft de heer Bergers, een onafhankelijke financieel expert met uitgebreide ervaring in de voetbalwereld, naar de financiële situatie van FC Twente laten kijken. In zijn analyserapport wordt geconcludeerd dat FC Twente zonder een financiële herstructurering afstevent op een faillissement in 2019/2020, met als gevolg het verliezen van de licentie Betaald Voetbal en het transfervrij worden van de spelers. Zonder herstructurering stevent FC Twente af op een liquiditeitstekort van circa 6 miljoen euro aan het eind van het lopende seizoen of 5,4 miljoen euro in het geval promotie wordt afgedwongen. Daartegenover staan garantstellingen van 4,4 miljoen euro. Indien FC Twente volgend seizoen nog in de Eerste divisie voetbalt verslechtert de liquiditeit verder met bijna 6,7 miljoen euro. In het geval Eredivisie wordt gevoetbald, verslechtert de liquiditeit verder met 5,4 miljoen euro zonder sanering.

Een faillissement zou betekenen dat de vorderingen die de gemeente Enschede heeft, in totaal circa 20 miljoen euro (17,3 miljoen euro gemeentelijke lening, 750.000 euro advieskosten en 2 miljoen euro risicopremie) vervallen en er circa 8,4 miljoen euro betaald moet worden in verband met de afgegeven garantie aan de NWB Bank (Nederlandse Waterschapsbank). Daartegenover verwerft de Gemeente vanuit onderpand op de gemeentelening het stadion, waarbij de waarde laag is getaxeerd als er geen betaald voetbal meer gespeeld wordt.

2.2 In principe kan FC Twente een gezonde exploitatie draaien

In het rapport van de heer Bergers wordt verder geconcludeerd dat een gezonde exploitatie voor FC Twente op zich haalbaar is. Dit gelet op de omvang van het stadion, de behaalde toeschouwersaantallen en het niveau van sponsoring. Daarvoor is het echter wel noodzakelijk dat FC Twente in de Eredivisie speelt. Bij spelen in de Eerste divisie is een winstgevende exploitatie niet haalbaar. Indien FC Twente promotie weet af te dwingen is er op termijn perspectief dat de schulden aan de gemeente alsnog voldaan worden.

2.3 FC Twente heeft invulling gegeven aan het dringende verzoek vanuit de gemeente om eerst zelf kritisch te bezuinigen in de eigen begroting.

Het college heeft FC Twente nadrukkelijk meegegeven dat van medewerking vanuit de gemeente aan herstructurering pas sprake kan zijn als FC Twente zelf ook 'tering naar de nering' zet. Uit het herstructureringsplan blijkt dat FC Twente zichzelf een taakstellende bezuiniging oplegt van 4,2 miljoen euro, oftewel 15% van de kostenbegroting van het lopende seizoen. Daarnaast anticipeert FC Twente in het herstructureringsplan op diverse betalingsregelingen om tot een meer gespreide liquiditeitspositie te komen. Opgemerkt wordt dat deze bezuinigingen en betalingsregelingen nog wel gerealiseerd moeten worden. Van FC Twente wordt hierop een inspanningsverplichting verwacht. Onze toezichthouder wordt gevraagd hierop toe te zien.

2.4 Geen uitbreiding financiële positie in FC Twente

De gemeenteraad heeft in de zomer 2018 aangegeven niet bereid te zijn om de financiële positie van de gemeente ten opzichte van FC Twente te vergroten. Het door FC Twente voorgelegde herstructureringsplan vraagt de gemeente ook niet dat te doen. Wel wordt de gemeente verzocht om een deel van het financiële risico dat de gemeente heeft ten opzichte van FC Twente nu te nemen. Door een deel van de lening nu af te boeken kan de achtergestelde lening sneller worden afgelost aangezien de reservepositie binnen korte tijd niet meer negatief is (dan mag namelijk niet tot aflossing worden overgegaan). Ook wordt hiermee de exit strategie om helemaal uit de club te komen ingezet. De schuldpositie van FC Twente aan de gemeente daalt als gevolg van het herstructureringsplan van 25,6 miljoen euro per eind 2018 naar 21,5 miljoen euro per eind 2022 waarvan 9 miljoen euro een achtergestelde lening is.

2.5 FC Twente is in het geoptimaliseerde herstructureringsplan tegemoet gekomen aan de bezwaren die de gemeente had bij het oorspronkelijke herstructureringsplan.

In het geoptimaliseerde herstructureringsplan heeft de gemeente de keuze gekregen om het deel van de gemeentelijke lening dat daadwerkelijk wordt afgeboekt te verdelen over 5 termijnen van een jaar. Deze tranchering is echter niet mogelijk aangezien een dergelijke kwijtschelding conform de BBV-regels (Besluit Begroting en Verantwoording) meteen moet worden genomen en niet naar toekomstige jaren kan worden uitgesteld.

Verder is de omvang van de daadwerkelijke afboeking teruggebracht doordat rente en aflossing, zoals deze betaald moet worden volgens het huidige leningscontract, gedurende de periode van 1 januari 2019 tot 30 juni

2023 niet meer wordt kwijtgescholden maar in plaats daarvan wordt toegevoegd aan de achtergestelde lening. Hierdoor ontstaat niet meteen een nadeel voor de gemeentebegroting en is er in de toekomst nog zicht op terugbetaling.

Ook is FC Twente, na afstemming met de Noabers, de gemeente tegemoet gekomen voor het rentenadeel dat de gemeente ondervindt. De gemeente heeft in het verleden binnen de totaalfinanciering middelen aangetrokken om de lening aan FC Twente te kunnen verstrekken. Op het deel van de lening dat wordt kwijtgescholden en achtergesteld ondervindt de gemeente een rentenadeel doordat rentevergoeding vanuit FC Twente wegvalt terwijl de gemeente nog wel rentelasten heeft op de aangetrokken middelen. In de begroting van de financiële gevolgen voor de gemeentebegroting van het herstructureringsplan van 28 februari 2019 kwam dit uit op een aanzienlijk nadeel. Hiervan is echter geconstateerd dat het terecht is om de contante waarde (dus de waarde nu van dit nadeel dat zich in vele toekomstige jaren voordoet) als daadwerkelijk verlies te zien voor de gemeente. De contante waarde bedraagt 1,75 miljoen euro. Met FC Twente en Noabers B.V. is hiervoor afgesproken dat ter compensatie de eerste 1,75 miljoen euro van terugbetalingen, op de achtergestelde lening, bij overtollige liquiditeit aan de gemeente zal worden verstrekt.

Weliswaar is daarmee het nog steeds aanzienlijke financiële nadeel in de begroting van omstreeks 175.000 euro per jaar (dat zich in aflopende mate voordoet tot de einde looptijd van de verstrekte lening in 2042) niet weggenomen maar gezien het feit dat FC Twente nu feitelijk failliet is en een kapitaalinjectie nodig is wordt dit als een redelijke afspraak gezien.

2.6 De achtergestelde lening van de gemeente voldoet aan de vereisten van de KNVB en is daardoor als eigen vermogen te beschouwen door FC Twente.

De achtergestelde lening dient te voldoen aan de vereisten van de KNVB om ook daadwerkelijk als weerstandsvermogen te kunnen worden beschouwd door FC Twente. Daarom is deze lening o.a. renteloos, aflossingsvrij en mogen ook geen zekerheden verstrekt worden.

2.7 De voorwaardenovereenkomst dient aangepast te worden op de diverse onderdelen van dit besluit.

De gecombineerde voorwaardenovereenkomst zoals deze op 17 februari 2017 is gesloten tussen FC Twente, Twente Stadion en de Stichting FC Twente enerzijds en de gemeente anderzijds heeft een looptijd die gelijk is aan de looptijd van de gemeentelijke geldlening en de garantstelling NWB. Deze voorwaardenovereenkomst dient op onderdelen aangepast te worden op basis van afspraken uit het nu voorliggende Herstructureringsplan. Daarnaast vervallen de afspraken ten aanzien van inzet van financiële meevallers en transferopbrengsten zoals die zijn gemaakt vanuit het collegebesluit van 24 juli 2018 (bij het verlenen van uitstel van betaling rente en aflossing gedurende 2 seizoenen) waarbij de raad destijds zienswijzen heeft aangeleverd.

3.1 Het herstructureringsplan is een gezamenlijke operatie van alle betrokken partijen waarin vrijwel alle betrokken partijen naar evenredigheid deelnemen

Conform artikel 28 van de Voorwaardenovereenkomst d.d. 17 februari 2017 is in de uitwerking van het herstructureringsplan gewerkt aan een integrale financiële oplossing waaraan alle betrokken partijen pro rata deelnemen. Bij de grotere schuldeisers (Gemeente, ABN AMRO) en investeerders (Noabers en Ambassadeurs) wijkt de vorm van de bijdrage aan het herstructureringsplan enigszins af maar is deze qua omvang wel evenredig. De Noabers en Ambassadeurs stellen gezamenlijk voor 14 miljoen euro aan dringend benodigde liquiditeit beschikbaar aan FC Twente. Gemeente Enschede draagt voor dezelfde omvang bij aan sanering van de schuldenproblematiek. ABN AMRO boekt met een fors afslagpercentage de openstaande schuld af en draagt daarmee ook substantieel bij aan een oplossing rondom de schuldenproblematiek.

De voorwaarden van de achtergestelde leningen van de oud-bestuurders verslechteren ten opzichte van de nu geldende voorwaarden. Zij ontvangen onder de voorwaarden van het herstructureringsplan geen rente meer en moeten wachten op aflossingen die pas aanzienlijk later zullen worden uitgekeerd.

Onder de huidige overeenkomsten zouden hun leningen in de komende 10 jaren moeten worden afgelost en nu moeten zij langer op terugbetaling wachten. Met dit plan vervalt dus hun huidige voorrangspositie. Wel wordt ten aanzien van de oud-bestuurders geconstateerd dat ze in tegenstelling tot de Gemeente en ABN AMRO op hun (reeds achtergestelde) leningen geen afboeking doen. Beide partijen hebben echter eind 2015 al voor een aanzienlijk deel hun destijds verstrekte leningen kwijtgescholden en het overige achtergesteld.

Bij de kleinere schuldeisers wordt geconstateerd dat deze nog niet een deel van hun uitstaande schuld kwijtschelden. Dit is aangekaart bij FC Twente waarbij FC Twente heeft aangegeven alsnog een beroep te zullen doen op deze partijen om evenredig deel te nemen. Wel is er vaak sprake van het stretchen van hun vordering.

3.2 Vanuit de voorwaarden voor terugbetaling op de achtergestelde lening verkrijgt de gemeente een gunstige positie.

Op de op 30 juni 2023 resterende reguliere gemeentelening ad 4,9 miljoen wordt vanaf dat moment weer rente en aflossing door FC Twente voldaan. Op de achtergestelde lening heeft de gemeente zoals hierboven gemeld recht op de eerste 1,75 miljoen euro terugbetaling vanuit overtollige middelen. Daarna delen Gemeente, Noabers en oud bestuurders naar evenredigheid in terugbetaling. Waarbij die verhouding overigens gebaseerd is op de

verhouding 14-14-5,8 miljoen euro en dus relatief minder voor de oud-bestuurders. Nadat de achtergestelde leningen en de agio van de Noabers (waarde die ze hebben gestort bovenop de nominale waarde van de aandelen FC Twente die gelijke omvang heeft als de achtergestelde lening van de gemeente) zijn terugbetaald zal daarna eerst voorrang worden verleend aan het versneld aflossen van de nog resterende reguliere leningen van de gemeente en NWB bank. Pas nadat deze ook volledig zijn voldaan zal er sprake zijn van mogelijke dividenduitkering aan aandeelhouders. Het gaat hierbij dus om terugbetaling van de agio op de aandelen waarbij geen rekening wordt gehouden met een mogelijke waardeinstijging van de nominale waarde van de aandelen.

Vanuit de gemeente zijn, mede na consultatie met de heer Bergers, voorwaarden aan FC Twente voorgesteld voor de wijze waarop terugbetaling op de achtergestelde lening plaatsvindt. Daarbij staan 2 uitgangspunten centraal. Allereerst zal de liquiditeitspositie van FC Twente einde van het jaar boven de KNVB norm moeten blijven (3/13e deel van de personeelskosten, oftewel in het geval van FC Twente omstreeks 2,5 miljoen euro). Ook moet sprake zijn van voldoende punten voor het FRS-systeem van de KNVB. Vervolgens wordt, na een op overeenstemming gericht overleg, afgelost naar rato op de achtergestelde leningen van de gemeente en oud-bestuurders alsook op het agio van Noabers als sprake is van overtollige liquide middelen die blijkt uit de (gecontroleerde) meerjarenliquiditeitsplanning. Ook worden extra aflossingen gedaan vanuit de netto transferopbrengsten conform de memo werkwijze overtollige liquide middelen'. Een uitgebreide toelichting is te vinden in bijlage j.

3.3 Deelname en inbreng in het herstructureringsplan valt binnen de mogelijkheden van staatssteun.

De adviseurs staatssteun van WindtLegal hebben in samenwerking met Oxera uitgebreid het plan en onderliggende stukken getoetst. Zij hebben aangegeven dat vastgesteld is dat een bijdrage van de gemeente benodigd is om een deel van haar uitstaande vordering op de club te behouden. Vervolgens heeft Oxera onderzocht of de gemeente hierbij een inzet doet die een goed crediteur ook zou doen ter behoud van haar positie. Ook deze vraag is positief door hen beantwoord. De laatste vraag is of sprake is van een minimale inzet door de gemeente. Hiertoe is nog een alternatief scenario aan FC Twente voorgelegd waarbij geen sprake is van een afboeking van 4,25 miljoen euro maar dit bedrag toe wordt gevoegd aan de achtergestelde lening. Uit de doorrekening bleek dat dit zeer negatieve gevolgen heeft voor de reservepositie van de club. Daarbij zou het jaren duren alvorens deze weer positief is en FC Twente in staat zou zijn tot het doen van aflossingen op de achtergestelde lening. Nog belangrijker voor Oxera daarbij was dat de Noabers dit plan niet ondersteunden. Samenvattend stelt Oxera:

- Het is inderdaad beter dat de gemeente een bijdrage doet dan niets want dan is faillissement aanstaande en verliest de gemeente 25,4 miljoen euro. Bij het voorliggende plan verlies de gemeente maximaal 14 miljoen euro (onder de veronderstelling dat mogelijk de achtergestelde lening afgeschreven moet worden in de toekomst).
- Daarbij komt dat bij uitvoering van het plan het verlies bij een mogelijk faillissement in de toekomst niet groter wordt. Het maximale verlies is nu en blijft 25,4 miljoen euro in totaal.
- Aangegeven wordt dat duidelijk is dat vele alternatieven zijn besproken die geen betere uitkomst hadden.

De conclusie ten aanzien van staatssteun is dat de gemeente heeft geacteerd in lijn met het 'market economy operator' principe waarbij duidelijk is dat de gemeente een direct financieel belang heeft bij de herstructurering want bij niets doen zijn de financiële gevolgen voor de gemeente aanzienlijk negatiever.

Er zal dus geen sprake zijn van herstructureringssteun waarbij de gemeente eerst instemming vanuit Brussel moet verkrijgen voordat deze uitgevoerd mag worden. Dat zou het geval zijn bij een grotere inzet c.q. afboeking door de gemeente. In dat geval mag de gemeente de komende 10 jaren ook niet nogmaals steun verlenen.

3.4 De gemeente behoudt de huidige zekerheidsrechten / onderpanden

Als onderdeel van de huidige gemeentelening, met huidige restant omvang van 17,3 miljoen euro, heeft de gemeente de 1^e hypotheek verkregen op het stadion en ondergrond plus het pandrecht op de inkomsten uit de TOS als zekerheid verkregen. Doordat op de gemeentelening 4,25 miljoen euro wordt afgeboekt en daarnaast op het achter te stellen deel van totaal 8,981 miljoen euro geen onderpand mag zitten conform KNVB normen, horen deze zekerheidsrechten enkel nog bij het reguliere deel van de gemeentelening van slechts 4,8 miljoen euro (op 30 juni 2023). De gemeente loopt echter nog een groot financieel risico op de garantstelling van 8,4 miljoen euro, afgegeven voor de lening die door de NWB is verstrekt aan FC Twente. Voor de garantstelling heeft de gemeente als grootste zekerheid het pandrecht op de mediabaten verkregen. De opbrengst hieruit was destijds in de Eredivisie nog meer dan 5 miljoen euro. Door de degradatie is dit gedaald naar ongeveer 1,2 miljoen euro. Daarom zal worden vastgelegd dat de huidige zekerheden worden ingezet voor al hetgeen FC Twente en haar dochtervennootschappen uit welke hoofde dan ook aan de Gemeente direct of indirect verschuldigd is of zullen worden, behoudens voor de verstrekte achtergestelde lening.

4.1 Definitieve goedkeuring bepalingen over aandelenuitgifte overlaten aan het college

In een door uw raad op 11 maart 2019 aangenomen motie van BBE, heeft uw raad aangegeven dat de statutenwijziging die betrekking heeft op de aandelenemissie niet (direct) doorgevoerd mogen worden en dat

deze worden betrokken bij een overeenkomst over het herstructureringsplan, zoals dat nu aan uw raad ter besluitvorming voorligt. Wij zijn echter van mening dat deze goedkeuring ook nu nog niet kan worden verleend.

De belangrijkste reden daarvoor is dat de kapitaalstructuur van FC Twente nog niet is geformaliseerd. Ondertussen is wel duidelijk dat Noabers FC Twente B.V. en de Ambassadeurs gezamenlijk een belang gaan verkrijgen van net onder de 25%. In de statuten wordt opgenomen dat de Stichting FC Twente '65 altijd een kapitaalbelang van tenminste 51% dient te behouden maar in de huidige situatie ruim 75% van de aandelen behoudt en daarmee een ruim meerderheidsbelang heeft in FC Twente 65 BV. Hierbij is door de Noabers ook rekening gehouden met de regelgeving vanuit de KNVB die stelt dat een extern belang maximaal 25% mag bedragen. De kans dat er sprake is van een eventuele overname van de club in de toekomst door een derde is beperkt doordat de stichting daarin in alle gevallen een doorslaggevende stem heeft en niet de Noabers. Eigenlijk zouden de Noabers op basis van hun storting recht hebben op een aanzienlijk groter aandelenkapitaal gezien de huidige waarde van FC Twente maar zij beperken dit zodat de stichting de zeggenschap behoudt over eventuele verkoop en dividenduitkeringen. De Noabers en Ambassadeurs, bestaande uit 115 partijen, investeren nu in een technische failliete club (hetgeen ook door de heer Bergers en Oxera is onderschreven in hun analyses). Zij geven aan dit niet vanuit een economisch motief te doen maar vanuit hun betrokkenheid naar de club, de stad en de regio.

Strikt genomen zou de statutenwijziging op dit moment niet goedgekeurd hoeven te worden. Het gaat nu om uw instemming met het herstructureringsplan. De statuten zijn voor dit onderdeel een technische uitwerking daarvan. Dat kan ook later plaatsvinden. Ook een eventuele aandeelhoudersovereenkomst is een meer technische uitwerking van het herstructureringsplan.

Gelet daarop en het feit dat FC Twente voor eind april 2019 wil c.q. moet beschikken over de gelden van Noabers, stellen wij u voor dat het college in het kader van de verdere uitvoering van het een besluit neemt over de goedkeuring van de (nog openstaande) voorgenomen statutenwijziging FC Twente 65 BV. Hierbij gaat het slechts nog over de bepalingen ten aanzien van de uit te geven en te beheren aandelen en een daaruit voortvloeiende aandeelhoudersovereenkomst. Het spreekt voor zich dat wij u van dat besluit in kennis zullen stellen. De voorwaarden zoals vermeld in het dictum bij punt 3a zijn hierbij het uitgangspunt.

5.1 Opleggen geheimhouding t.a.v. aantal documenten

Dit raadsvoorstel bevat een aantal bijlagen die veel informatie bevatten die - bij openbaarmaking er van - schadelijk zal kunnen zijn voor de bedrijfsvoering van FC Twente. Het gaat dan informatie die gevoelige tot zeer gevoelige financiële-, bedrijfs- en fiscale gegevens bevat.

Wij hebben die gegevens getoetst aan de (weigeringsgrond van art. 10, lid 2, sub g) Wet openbaarheid van bestuur. Op basis oordelen wij dat openbaarmaking ervan niet opweegt tegen het belang van het voorkomen van een onevenredige benadeling van de bij deze aangelegenheid betrokken rechtspersonen FC Twente en FC Twente Stadion.

Dat betekent dat wij op basis van artikel 25 lid 2 van de Gemeentewet geheimhouding opleggen ten aanzien van de navolgende stukken:

- Bijlage b. Herstructureringsplan FC Twente d.d. 28 februari 2019
- Bijlage d. Brief FC Twente aanvulling herstructureringsplan d.d. 14 maart 2019
- Bijlage ee. Discussierapport FC Twente d.d. 10 januari 2019
- Bijlage ff. Beoordeling herstructureringsplan FC Twente van 11 maart 2019
- Bijlage g. Rapport Gerard Bergers analyse meerjarenbegroting FC Twente d.d. 13 januari 2019
- Bijlage h. Rapport Gerard Bergers herstructurering FC Twente d.d. 8 maart 2019
- Bijlage i. Rapport Oxera MEOP d.d. 26 maart 2019
- Bijlage j. Memo FC Twente d.d. 27 maart 2019 inzake werkwijze overtollige liquide middelen
- Bijlage k. Waarderingsgrondslagen uit te geven aandelen Noabers
- Bijlage l. Memo van de heer Bas Visee, gemeentelijk toezichthouder (nazending)

Risico's

1.1 Uitgangspunten in het herstructureringsplan moeten nog wel daadwerkelijk gerealiseerd worden

Uit het rapport van de heer. Bergers blijkt dat de omzetbegroting waarmee FC Twente werkt enigszins aan de hoge kant is en daarnaast moeten de bezuinigingen en betalingsregelingen nog wel daadwerkelijk gerealiseerd worden. Aan de andere kant heeft FC Twente ook geen transferopbrengsten begroot waardoor er ook enige verbetering in de liquiditeit kan optreden. Dit vanuit voorzichtigheidsbeginsel en omdat van de KNVB transferopbrengsten niet begroot mogen worden. Al met al moeten de door FC Twente in het herstructureringsplan begrootte cijfers nog wel gerealiseerd worden. Van FC Twente wordt hierop een inspanningsverplichting geëist. Door onze gemeentelijke toezichthouder zal daarop worden toegezien.

1.2 Reductie vergoeding voor vrouwenvoetbal

De bijdrage van FC Twente is met ingang van het huidige seizoen verhoogd van 100.000 euro naar 400.000 euro ten einde de continuïteit van FC Twente Vrouwen te borgen. Als gevolg van de slechte financiële situatie is voornemen van FC Twente om de vergoeding voor vrouwenvoetbal te reduceren van 400.000 euro naar 200.000 euro per jaar. FC Twente stelt daarbij dat de zelfredzaamheid van FC Twente Vrouwen vergroot gaat worden door het aantrekken van nieuwe sponsors en het zoeken van de samenwerking met BVO Heracles. Dit wordt als een gezamenlijke inspanning gezien van FC Twente BV en Stichting FC Twente Vrouwen. Wij zijn van oordeel dat het vrouwenvoetbal in de regio niet de dupe mag worden van de huidige financiële situatie en stellen u voor als voorwaarde op te nemen (zie punt 3 sub g) dat FC Twente BV de continuïteit van de Stichting FC Twente Vrouwen gedurende de planperiode (tot en met 2022/2023) door FC Twente borgt.

2.1 Kans op terugbetaling van uitstaande schuld sterk afhankelijk van spelen FC Twente in Eredivisie

De heer Bergers concludeert dat FC Twente bij directe promotie een financieel gezonde en levensvatbare BVO kan worden. Bij promotie na een 2e jaar uitkomen in de Eerste divisie is de liquiditeit gedurende de planperiode echter zorgelijk. Bij een langer verblijf van FC Twente in de Eerste divisie of na een snelle degradatie na promotie worden grote problemen voorzien op liquiditeit. De kans op enige terugbetaling van de uitstaande schuld vanuit de gemeente aan FC Twente is daarmee sterk afhankelijk van promotie naar de Eredivisie.

2.2 Conversie naar achtergestelde lening in plaats van aandelen maakt dat positie gemeente afwijkt van Noabers

FC Twente vraagt Noabers en de Gemeente om voor 9 miljoen euro te converteren naar een achtergestelde lening of aandelen in de voetbalclub. Noabers kiezen daarbij voor conversie naar aandelen terwijl de gemeente converteert naar een achtergestelde lening. De overweging voor de gemeente daarbij is erin gelegen dat de gemeente afstand tot de club wil vergroten. Daarbij wordt opgemerkt dat het overigens wel mogelijk zou zijn door middel van het type aandelen in te regelen dat de gemeente geen zeggenschap heeft over FC Twente. De gemeente heeft nog steeds de keuze om af te zien van een achtergestelde lening en aandelen te verkrijgen, gelijk aan die van de Noabers. Hiermee vervalt dan wel de voorrangspositie van de gemeente van vervroegde terugbetaling van 1,75 miljoen euro. De gehele 9 miljoen euro aan aandelenkapitaal zou dan direct door de gemeente moeten worden ingebracht en niet over een periode van ruim 4 jaren.

Doordat Noabers aandeelhouder worden hebben ze na terugbetaling van de agio en nadat ook de leningen van de gemeente en NWB zijn voldaan, mogelijk perspectief op uitkering van dividend. Verder zijn deze aandelen te zijner tijd mogelijk meer waard dan de waarde waarvoor de Noabers deze aandelen nu verkrijgen. Deze waarde is nu vrijwel nihil gezien de grote schuldenpositie van de club. Dit betekent dat pas in de verre toekomst sprake kan zijn van dividenduitkering. Doordat de gemeente (bewust) voor een conversie naar een achtergestelde lening kiest in plaats van aandelen, wordt niet in dit (mogelijk gunstige) perspectief gedeeld. De gemeente ontvangt wel de rente en aflossing op de uitstaande lening, risicopremie voor de gemeentegarantie en de eerder genoemde voorrangspositie op vervroegde terugbetaling van 1,75 miljoen euro. Hiermee is geen sprake van een volledig gelijkwaardige positie. Dit verschil achten wij desondanks acceptabel omdat het voldoet aan de wens van uw raad tot het afbouwen van de betrokkenheid van de gemeente in FC Twente en het verminderen van de maatschappelijke risico's van onze betrokkenheid.

Financiële dekking van het voorstel

De gevraagde bijdrage vanuit de gemeente aan het herstructureringsplan heeft zowel effecten op de gemeentebegroting als de balans. In onderstaande tabel is het nadeel voor de gemeentebegroting (exploitatie) uitgewerkt. De gevraagde afboeking en omzetting naar een renteloze achtergestelde lening leidt in totaal tot bijna 7,3 miljoen euro nadeel. Inclusief een mogelijke afboeking in de toekomst van de achtergestelde lening van 9 miljoen euro kan dit optellen tot totaal 16,3 miljoen euro. Als hierbij echter weer rekening wordt gehouden met de vergoeding van 1,75 miljoen euro dan is de totale inzet van de gemeente 14,5 miljoen euro

Financieel nadeel (x€ 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024 e.v.	Totaal
Afboeking lening	-4.250						-4.250
Afboeking advieskosten	-750						-750
Mogelijke afboeking achtergestelde lening	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.		p.m.
Lagere rentebaten door lagere omvang lening	-380	-395	-409	-423	-603	-3.143	-5.353
Minder dotatie rente-opslag	287	275	262	250	342	1.647	3.062
Totaal	-5.093	-120	-147	-173	-262	-1.496	-7.291

Het bovenstaande valt uiteen in:

- Afboeking lening en advieskosten: deze bedragen moeten worden onttrokken aan de algemene reserve. Dit heeft ook gevolgen voor de weerstandratio. Zie passage hierna.
- Mogelijke afboeking achtergestelde lening: dit betreft de conversie van 9 miljoen euro van de verstrekte lening naar een achtergestelde lening. De accountant geeft aan dat er geen afwaardering van deze

uitstaande lening hoeft plaats te vinden als duidelijk is dat door de herstructurering FC Twente weer een gezonde financiële positie verkrijgt en aan haar verplichtingen blijft voldoen, waaronder de verplichtingen aan de gemeente. Mocht de financiële positie van FC Twente in de toekomst toch verslechteren dan is (gedeeltelijke) afwaardering van de lening mogelijk wel aan de orde. Dit zal dan wederom leiden tot een financieel nadeel voor de gemeente.

- Lagere rentebaten door lagere omvang lening: de omvang van de verstrekte lening daalt door de eenmalige afwaardering van 4,25 miljoen euro alsook door het ruim 4 jaren niet voldoen van de aflossing. Ook wordt over de achtergestelde lening geen rente vergoed. Vanaf 2023 zal FC Twente weer rente voldoen maar dan wel over een aanzienlijk lagere lening. In de gemeentebegroting wordt nu nog uitgegaan van een rentebate over de totale uitstaande lening van ruim 17,3 miljoen euro met tussentijdse aflossingen tot einde looptijd. De lening bedraagt daarentegen in 2023 nog 4,8 miljoen euro.
- Minder dotatie rente-opslag: de rente van 3,25% op de verstrekte lening aan FC Twente bestaat uit het rentepercentage plus een risico-opslag voor staatssteun van 1,75%. Deze rente-opslag wordt jaarlijks gestort in de algemene reserve. Bij een lagere lening kan ook deze storting neerwaarts worden bijgesteld. En in de periode tussen 2019 en 2023 dat geen rente wordt voldaan wordt ook geen rente-opslag voldaan die gereserveerd kan worden. Daarmee vervalt deze dotatie in de algemene reserve.

Aan de balanszijde heeft het inwilligen van de bijdrage van de gemeente aan het herstructureringsplan ook gevolgen voor het weerstandsvermogen van de gemeente. De nadelige effecten van de hierboven toegelichte afboekingen, kwijtschelding en rentederving leiden tot een lagere algemene reserve.

Algemene reserve (x 1 mln. euro)	2019	2020	2021	2022
Gemeentebegroting 2019	12,1	21,3	29,3	43,4
Na herstructureringsplan	7,0	16,1	23,9	37,9

In vergelijking met het geprognosticeerde verloop volgens de gemeentebegroting 2019 ziet dit er voor de jaren 2019 – 2022 als onderstaand uit. Hierbij is nog geen rekening gehouden met de uitkomsten van de jaarrekening 2018, die momenteel wordt samengesteld en waarover de Rekeningencommissie separaat is geïnformeerd.

De afboeking en kwijtschelding op de geldlening betekent ook dat het bedrag waarover de gemeente risico loopt in omvang daalt. De gemeente hoeft immers in de benodigde weerstandscapaciteit rekening te houden met een minder groot financieel risico ten aanzien van FC Twente. De gevolgen voor de ratio weerstandsvermogen zijn hieronder samengevat. Daarbij is de kans op een faillissement van FC Twente gelijk gehouden op 50% ondanks de herstructurering van FC Twente. Er is geen aanleiding om dit al te verlagen aangezien uit de analyse van de heer Bergers blijkt dat de financiële positie van FC Twente nog steeds zorgelijk is indien FC Twente langer in de Eerste divisie speelt of na promotie snel weer degradeert. Na promotie zou het kanspercentage op faillissement aangepast kunnen worden wat een marginaal effect (schatting +0,1 punt) op de weerstandsratio tot gevolg kan hebben.

Ratio	2019	2020	2021	2022
Gemeentebegroting 2019	0,8	1,0	1,3	1,7
Na herstructureringsplan	0,7	1,0	1,2	1,7

Alternatieven

De afgelopen maanden zijn diverse alternatieven onderzocht. Hieronder worden de hoofdlijnen van deze alternatieven uiteengezet inclusief de argumentatie waarom uiteindelijk niet voor deze alternatieven is gekozen.

1. Niet overbruggen:

In dit scenario wijst de gemeente het verzoek van FC Twente voor een bijdrage aan het herstructureringsplan af. Noabers B.V. heeft bij wijze van een brief op 14 maart 2019 te kennen gegeven in dat geval ook geen uitvoering te geven aan haar bijdrage aan het herstructureringsplan. In dat geval is FC Twente feitelijk per direct failliet ongeacht of FC Twente dit seizoen promoveert of niet. De gemeente zal dan de volledige gemeentelening en advieskosten af moeten schrijven en de garantstelling richting de Nederlandse Waterschapsbank moeten uitbetalen. Als Noabers B.V. en andere schuldeisers toch zouden besluiten hun bijdrage aan het herstructureringsplan wel door te zetten ontstaat alsnog een liquiditeitstekort na volgend seizoen door hervatten van aflossing en rente op de gemeentelening. Al met al heeft dit scenario een

aanzienlijk inherent risico in zich op volledig afboeken van de uitstaande schuld en het verlies van een Betaald Voetbal Organisatie voor de stad.

2. Aflossing op gemeentelening voor langere duur uitstellen: In dit scenario is de gemeente niet bereid tot afboeking van schulden en wordt als alternatief aangeboden dat aflossing op de gemeentelening (800.000 euro per jaar) voor langere duur wordt uitgesteld en Noabers B.V. een voorrangspositie krijgt op 1e aflossing/dividend bij overvloedige liquiditeiten. Oftewel het nieuwe geld dat in de voetbalclub gaat wordt ook weer als eerste terugbetaald. Feitelijk geeft de gemeente aan FC Twente langdurig ruimte in de exploitatie en krijgt Noabers B.V. perspectief op een snellere 'terugverdiensdientijd'. De gemeente zelf hoeft in dit geval de schuld niet af te boeken en heeft op lange termijn nog steeds zicht op terugbetaling van het gehele bedrag. Het zal echter een hele periode duren alvorens FC Twente weer met rente en aflossing van de gemeentelening kan beginnen. Mogelijk zal de looptijd van de lening verlengd moeten worden. Binnen deze variant wordt door FC Twente nog wel jaarlijks de rente betaald op de gemeentelening. Dit omdat anders de totale schuldenlast jaarlijks op zal lopen en het financiële risico ten aanzien van FC Twente verder oploopt. Dit wordt onwenselijk geacht. FC Twente en Noabers hebben bij dit scenario aangegeven dat dit niet leidt tot een structurele oplossing van de schuldenproblematiek en daarmee niet tot de gewenste continuïteit van FC Twente. Daarnaast benoemen ze dat de gemeente in dit geval niet naar evenredigheid schulden kwijtscheld en dit alternatief daarom niet haalbaar is als onderdeel van integrale herstructurering.
3. Omzetten (vrijwel) volledige gemeentelening in een achtergestelde lening: Hierdoor krijgt FC Twente ruimte in de exploitatie omdat rente en aflossing initieel wegvallen. Doordat (vrijwel) de volledige lening wordt omgezet telt deze ook mee als eigen vermogen voor FC Twente waardoor de solvabiliteitsratio nog verder verbetert. De gemeente hoeft in dit scenario geen schuld af te boeken. Wel is aflossing afhankelijk van het ontstaan van overvloedige middelen bij FC Twente. Ook wordt opgemerkt dat doordat de lening achtergesteld wordt de onderpanden van de gemeentelening in principe vervallen. Vanuit FC Twente en Noabers is aangegeven dat dit alternatief niet acceptabel is en dat men van de gemeente verwacht dat naar evenredigheid met Noabers en ABN AMRO een deel van de gemeentelijke lening kwijt wordt gescholden om te komen tot een structurele verbetering van de financiële positie. Oxera heeft een alternatief scenario aangedragen dat ook lijkt op deze variant. Hierbij werd de kwijtschelding van 4,25 miljoen euro toegevoegd aan de achtergestelde lening en betekende dit voor de gemeente dat niet meteen sprake is van een verlies. Uit de doorrekening bleek dat dit zeer negatieve gevolgen had voor de reservepositie van de club. Daarbij zou het jaren duren alvorens deze weer positief is en FC Twente in staat zou zijn tot het doen van aflossingen op de achtergestelde lening. Nog belangrijker voor Oxera daarbij was dat de Noabers dit plan niet ondersteunden. Wel bleef FC Twente nog precies binnen de benodigde scores van het FRS-systeem van de KNVB. Maar een geringe afwijking op de voorliggende meerjarenbegroting, die wel te verwachten is gezien de nog te realiseren en in te vullen taakstellingen en bezuinigingen (zie risico 1.1) zorgt er voor dat deze niet wordt gehaald met als gevolg sportieve straffen en uiteindelijk het verlies van de licentie.
4. Volledig afboeken gemeentelening met een afslag: In deze variant wordt de gehele gemeentelening kwijtgescholden waarbij de gemeente wel een afslag vergoed krijgt. Dat betekent dat de gemeente in ruil voor volledig afboeken een deel van de schuld vergoed krijgt. Voor de gemeente heeft deze variant als voordeel dat de betrokkenheid bij FC Twente sterk afneemt en zich enkel nog beperkt tot de garantstelling. Voor FC Twente levert dit een opgeschoonde balans op en ontstaat er ruimte in de exploitatie door wegvallen van kapitaallasten op de gemeentelijke lening. Vanuit FC Twente en Noabers is echter aangegeven dat gezien het ontbreken van liquiditeiten dit alternatief niet haalbaar is. De liquiditeit die Noabers inbrengen is noodzakelijk voor levensvatbaarheid van FC Twente voor korte en lange termijn en kan niet aangewend worden voor afkoop van de gemeentelijke lening. Een alternatief zou dan nog zijn om met een flink hoog afslagpercentage ofwel een lage afslagsom te werken. Dat heeft dan echter weer forse impact op de financiële positie van de gemeente zelf.
5. Afboeken met overname garantstelling: In dit alternatief zou met Noabers of een andere partij afgesproken worden dat zij de garantstelling van de NWB overnemen. In ruil daarvoor zou de gemeente de gemeentelening (grotendeels) afboeken. Voor FC Twente betekent dit een flinke vrijval van rente- en aflossingslasten in de exploitatie. Verder verbetert de schuldenpositie aanzienlijk. Doordat de garantstelling wordt overgenomen door een marktpartij zou in principe de nog te betalen risicopremie van 2 miljoen euro ook kunnen vervallen, hoewel dat dan besproken moet worden in de afspraken die FC Twente maakt met de nieuwe garantsteller. Voor de gemeente betekent dit een direct verlies tot maximaal 17,3 miljoen euro. De gemeente is in deze constructie wel volledig uit het dossier FC Twente. Dit scenario bleek niet haalbaar vanwege meerdere redenen:
 - Ten eerste kan de garantstelling bij de NWB slechts worden overgenomen door een (semi)overheidsorgaan vanuit de statutaire bepalingen van de bank. De lening zou derhalve afgekocht moeten worden en overgenomen moeten worden door een derde partij.
 - Verder hebben zowel Noabers en Reggeborg deze optie overwogen en op 18 maart 2019 per brief te kennen gegeven niet bereid te zijn de garantstelling over te nemen. Dit vanuit de overweging dat met de

14 miljoen euro liquiditeit die beschikbaar wordt gesteld al een aanzienlijk financieel risico wordt genomen en ze dat risico niet nog verder willen vergroten middels overname van de garantstelling.

- Verder heeft FC Twente aangegeven dat herfinanciering van de gemeentelijke garantstelling niet mogelijk is omdat banken aan BVO's geen leningen meer verstrekken zonder garantstellingen van derden.
- En als belangrijkste heeft ook Oxera onlangs aangegeven dat dit scenario niet mogelijk is vanuit de toets op staatssteun. De gemeente draagt meer bij dan strikt nodig is voor het verkleinen van het risico op faillissement van de club.

6. Aankoop stadion en/of grond onder het stadion: In dit scenario zou de gemeente het stadion en/of de grond onder het stadion kopen in ruil voor afboeking van schuld. Daarbij zal een kostendekkende huurprijs en/of erfpacht constructie met FC Twente worden afgesproken. Voor de gemeente heeft deze variant geen voorkeur aangezien hiermee de betrokkenheid bij FC Twente wordt vergroot en dit scenario ook additionele financiële risico's met zich meebrengt. FC Twente geeft nu reeds te kennen dat huisvestingslasten zwaar drukken op de begroting. Als FC Twente in de toekomst niet kan voldoen aan huurlasten draait de gemeente wel op voor kosten als eigenaar van het stadion zoals onderhoudskosten.

Participatie

Informeren.

Communicatie

Naar aanleiding van het collegebesluit wordt persbericht uitgegeven.

Communicatie met direct betrokkenen

Nadat de raad heeft ingestemd met voorstel zal dit ten uitvoering worden gebracht. Hierbij behoort ook de instemming op de statutenwijziging van FC Twente.

PR over het besluit

Rechtsgeldige bekendmaking van gemeentelijke regelgeving

Vervolg

Nadat de raad heeft ingestemd met voorstel zal dit ten uitvoering worden gebracht. Hierbij behoort ook de instemming op de statutenwijziging van FC Twente.

Bijlagen

- Blackline versie Herstructureringsplan FC Twente d.d. 28 februari 2019
- Herstructureringsplan FC Twente d.d. 28 februari 2019 (geheim)
- Blackline versie Brief FC Twente aanvulling herstructureringsplan d.d. 14 maart 2019
- Brief FC Twente aanvulling herstructureringsplan d.d. 14 maart 2019 (geheim)
- Blackline versie Discussierapport FC Twente d.d. 10 januari 2019
- Discussierapport FC Twente d.d. 10 januari 2019 (geheim)
- Blackline versie rapport beoordeling herstructureringsplan FC Twente d.d. 11 maart 2019
- Rapport beoordeling herstructureringsplan FC Twente d.d. 11 maart 2019 (geheim)
- Rapport Gerard Bergers analyse meerjarenbegroting FC Twente d.d. 13 januari 2019 (geheim)
- Rapport Gerard Bergers herstructureringsplan FC Twente d.d. 8 maart 2019 (geheim)
- Rapport Oxera MEOP d.d. 27 maart 2019 (geheim)
- Memo FC Twente d.d. 27 maart 2019 inzake overtollige liquide middelen
- Waarderingsgrondslag aandelen Noabers in FC Twente 65 BV (geheim)
- Concept-raadbesluit
- Memo van B. Visée gemeentelijk toezichthouder (geheim)

Burgemeester en Wethouders van Enschede, _____

de loco-Secretaris,

de Burgemeester,

E.A. Smit

dr. G.O. van Veldhuizen